

- 1 **FREDRIKSTAD SV**
- 2 **PROGRAM 2019-2023**
- 3 **HØRINGSUTKAST**

4 **Fredrikstad SV ser menneskene bak tallene**

5

6 Fredrikstad SV er et rødt og grønt parti. Vi er et sosialistisk og feministisk parti. Vi er et parti som
7 bygger våre verdier på likeverd, solidaritet, mangfold og rettferdig fordeling. Vi er opptatt av at
8 Fredrikstad skal være en by for de mange, ikke for de få. En by hvor alle behandles likt, hvor alle har
9 like muligheter og hvor vi jobber sammen i fellesskap for å skape en miljøvennlig, åpen og
10 inkluderende kommune. Alle skal ha de samme mulighetene, uavhengig av hudfarge, religion,
11 legning, funksjonsnedsettelse, alder, kjønn eller sosial bakgrunn.

12

13 Fredrikstad SV er opptatt av å se menneskene som befinner seg bak statistikker, målinger og planer.
14 Alt vi jobber med politisk påvirker mennesker, enten det er deg, familien din, vennene dine eller
15 kollegaene dine. Derfor er Fredrikstad SV et parti som satser på åpenhet og involvering. Vi ønsker et
16 deltakende demokrati hvor innbyggernes meninger blir lyttet til, møtt med respekt og tatt på alvor.
17 Fordi politikk handler om mennesker.

18

19 **VÅRE HOVEDSATSINGER**

20

21 Fredrikstad SV fører en helhetlig rød, grønn og regnbuefarget politikk for de mange, ikke for de få.
22 Rødt for solidaritet, grønt for miljø og regnbuen for mangfold. Med bakgrunn i dette har vi løftet
23 frem fire hovedsatsinger som vil være sentrale for alt vårt politiske arbeid de neste fire årene:

24

25 **Velferd uten profitt**

26 Omsorg skal ikke være butikk. Fredrikstad SV sier nei til kommersialisering, unødig privatisering og
27 konkurranseutsetting og ja til skikkelige arbeidsforhold. Velferd skal tjene folk, ikke penger. Alle
28 ressursene som bevilges til fellesskapet skal gå til fellesskapet, ikke til formuer for noen få.

29

30 **Et godt arbeidsliv**

31 Det skal være nok folk på jobb for å kunne ivareta barn og pleietrengende. Fredrikstad SV vil ha økt
32 bemanning og flere hele og faste stillinger. Fredrikstad SV vil også innføre tillitsreformen. Ansatte må
33 få tid, tillit og mulighet til å utøve faglig skjønn i arbeidet. De som jobber med mennesker skal ikke
34 overstyres av rapportering og målstyring. Unødig testing- og måling må fjernes.

35 **Fremtiden skapes nå**

36 Klima- og miljøutfordringer må imøtekommes med innovative og fremtidsrettede løsninger.
37 Fredrikstad SV vil at alle tar sin del av ansvaret for den verdenen vi etterlater barna, barnebarna og
38 oldebarna våre. Hverken Fredrikstad eller Norge kan dra lasset alene, men alle er nødt til å bidra.
39 Derfor må det et kollektivt politisk og folkelig samarbeid til for å gjøre den lille, lokale verdensbyen
40 vår og den store, globale jorden vår til et godt og grønt sted for alle. Ikke minst for fremtiden.

41

42 **En by for og med alle**

43 Fredrikstad skal være en by som er trygg å bo i. Vi vil ikke akseptere at mennesker hetses, trues,
44 sjikaneres eller trakasseres. Fredrikstad er en liten verdensby med plass til alle, uavhengig av alder,
45 nasjonalitet, bakgrunn, livssyn, legning, kjønn og interesser. Fredrikstad SV ønsker en sunn og åpen
46 samfunnsdebatt hvor ingen skal trues til stillhet. Alle skal føle seg trygge når de går i Fredrikstads
47 gater, og vi skal legge til rette for at alle, uansett personlig utfordring, skal kunne være aktive
48 samfunnsborgere. Derfor ønsker vi å styrke folkedeltakelsen i politiske spørsmål og ha et mer
49 deltagende demokrati, gjennom offentlige møteplasser, åpne møter og økt medvirkning.

50

51 **KLIMA, MILJØ OG BYUTVIKLING**

52

53 Fredrikstad SV er et parti som tar miljøutfordringer på det største alvor. Vi må alle ta vår del av
54 ansvaret for den verdenen vi etterlater barna, barnebarna og oldebarna våre. FNs klimapanel la i
55 2018 frem en knusende rapport som sier at vi må redusere klimagassutslippene med 40-50 prosent
56 innen 2030 for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader. Hverken Fredrikstad eller Norge
57 kan dra lasset alene, men alle er nødt til å bidra.

58

59 **Klimasatsing**

60 Fredrikstad kommune har hatt en klimaplan i mange år, og i inneværende valgperiode har vi vært
61 med på å sørge for at Fredrikstad har fått landets første handlingsplan mot plast. Dette er arbeid
62 Fredrikstad SV vil fortsette med. Plast i seg selv er et fantastisk materiale, men når det havner på
63 avveie kan det få fatale følger for det skjøre dyre- og plantelivet i naturen. Derfor vil vi fortsette å
64 støtte organisasjoner som jobber for et rent natur- og kystliv.

65 Fredrikstad skal være en ren, ryddig og miljøvennlig by som er fremoverlent i miljøpolitikken og som
66 baner vei for innovative satsinger på miljøtiltak. Det skal være lett å leve et miljøvennlig liv i
67 Fredrikstad.

68 *Fredrikstad SV vil:*

- 69 • Være fremoverlent i miljø-satsing
- 70 • Styre etter Fredrikstad kommunes klimaplan
- 71 • Sørge for gode klimatilpassinger
- 72 • Støtte organisasjoner som jobber for en ren natur og naturmangfold
- 73 • Støtte bedrifter som satser på miljøvennlig produksjon
- 74 • Stille strenge miljøkrav ved offentlige innkjøp
- 75 • Legge til rette for miljøvennlige nærmiljøtiltak
- 76 • Kreve bruk av marin diesel, landstrøm og biogass når man legger til kai i Fredrikstad
- 77 • Tenke langsiktig og økonomisk over tid, ikke kortsiktig og utbyttestyrt

78 **Vei og kollektivtrafikk**

79 Det er mye vi kan gjøre på nasjonalt og internasjonalt plan for å være med på å nå målene i
80 Parisavtalen. Lokalt i Fredrikstad er vårt viktigste arbeid å få bedre og flere gang- og sykkelstier,
81 bedre og rimeligere kollektivtilbud og levende nærmiljøområder.

82

83 *Fredrikstad SV vil:*

- 84 • Jobbe for å bygge ut kollektivtilbudet
- 85 • Se på muligheter for billigere kollektivtrafikk
- 86 • Etablere pendlerparkeringer i utkanten av byen
- 87 • At kommunen sikrer parkeringsplasser med strøm ved etablering av bilkollektiv
- 88 • Bygge ut flere gang- og sykkelstier
- 89 • Ha flere sykkelveier og flere sykkel-parkeringer
- 90 • Jobbe for å få på plass et el-sykelbibliotek
- 91 • Utvide tilbudet om gratis ferge med flere fergeanløp, blant annet på Kråkerøy

- 92 • Ha flere el-ferger
- 93 • Jobbe med Sarpsborg for å få en interkommunal ferge mellom byene
- 94 • Vedlikeholde og utbedre kommunale veier
- 95 • Jobbe for å finne en rettferdig, sosial og familievennlig bompolitikk

96 **Boligutvikling, grøntarealer og rekreasjonsområder**

97 Fredrikstad er en by i sterk vekst og det er behov for boliger. I dag ekskluderes mange fra
98 boligmarkedet på grunn av de høye prisene, men Fredrikstad SV mener at alle som vil det bør ha
99 mulighet til å eie sin egen bolig. Vi mener at kommunen bør ha flere såkalt «fra leie til eie»-boliger og
100 at det legges til rette for dette i Fredrikstad.

101 Vi er nødt til å bygge flere boliger, men for å kunne bevare den levende marka, den unike
102 skjærgården og det viktige landbruket som omkranser byen, stiller vi oss bak en fortettingsstrategi
103 slik at byen kan vokse innenfra. Samtidig er det viktig å bevare byens grønne lunger og store
104 rekreasjonsområder, både for innbyggernes livskvalitet og for miljøet. Vi vil alltid støtte og fremme
105 tiltak som bevarer det biologiske mangfoldet som finnes i disse områdene.

106 *Fredrikstad SV vil:*

- 107 • Føre en sosial boligpolitikk slik at alle har et godt sted å bo i et fungerende bomiljø
- 108 • Stille seg bak en fortettingsstrategi
- 109 • Ha et kommunalt «leie til eie»-system i samarbeid med utbyggere
- 110 • Ha nok kommunale boliger
- 111 • Ha flere tilrettelagte leiligheter for eldre
- 112 • Ha flere studentboliger og utleieleiligheter
- 113 • Ta vare på trehusmiljøene i byen
- 114 • Bevare og vedlikeholde kommunens grøntarealer
- 115 • Sikre bevaring av Fredrikstad-marka
- 116 • Si nei til bygging innenfor hundremetersbeltet
- 117 • Tilgjengeliggjøre natur- og rekreasjonsområder for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- 118 • Etablere en badebuss som kan frakte badegjester om sommeren
- 119 • Ha flere stillesoner i byen
- 120 • Etablere flere parselhager
- 121 • Fortsette å bruke eiendomsskatt til å levere gode tjenester til byens innbyggere

122 **Matjord og landbruk**

123 Vi vil alltid si nei til å bygge ned matjord og med dette tenke langsiktig økonomisk og ikke kun på
124 profitten her og nå. God matjord og et bærekraftig landbruk er livsviktig for fremtiden vår, og bønder
125 er allerede truet av klimaendringer og ekstremvær. Vi vil ikke at matproduksjonen vår skal bli
126 utkonkurrert av billig utenlandsproduksjon som ligger langt under norsk standard for dyrevelferd,
127 medisin- og giftbruk. Derfor vil vi jobbe for et sterkt norsk grensevern.

128 *Fredrikstad SV vil:*

- 129 • Bevare matjord og andre jordbruksområder
- 130 • Arbeide for et sterkt norsk grensevern
- 131 • Legge til rette for økt norsk matproduksjon på de arealene som er egnet for dette

- 132 • Ha ordninger for klimavennlig gårdsteknologi
- 133 • Tilrettelegge for andelslandbruk
- 134 • Ha mer økologisk landbruk
- 135 • Opprettholde bo- og driveplikten
- 136 • Forby pelsdyroppdrett
- 137 • Innføre strengere krav til dyrevelferden, spesielt innen fjørfeproduksjon

- 138

139 **OPPVEKST**

140

141 Barn og unge er våre aller viktigste ressurser. Et trygt, godt og helhetlig oppvekstmiljø en av
142 Fredrikstad SVs aller viktigste saker og vi mener at barnehagelærere, fagarbeidere, lærere og
143 assistenter har blant de viktigste jobbene i samfunnet. Derfor vil Fredrikstad SV aldri slutte å kjempe
144 for arbeidsvilkårene i barnehager og skoler.

145 **Barnehage**

146 Barn tilbringer mer våkentid i barnehagen enn i hjemmet. Derfor er barnehagen en arena hvor
147 Fredrikstad SV vil satse hardt i årene som kommer. En barnehagelærer skal ikke behøve å måtte be
148 treåringen som nettopp har lært å tisse på do om å tisse i bleia fordi det ikke er nok voksne på
149 avdelingen. Å styrke bemanningen i barnehagene er å satse på barna. Få voksne på mange barn kan
150 ha beviselig negativ påvirkning på barnets stressnivå, noe som vil kunne prege dem resten av livet.
151 Samfunnet kan spares for flerfoldige milliarder årlig på psykisk helse i den andre enden dersom vi tar
152 forholdene i barnehagen på alvor og legger til rette for at barna kan ha det trygt og godt med
153 kompetente og nok voksne. Det er i barnehagen fremtiden til barnet ditt starter.

154 *Fredrikstad SV vil:*

- 155 • Ha to barnehageopptak i året
- 156 • Ha sommerbarnehage og åpne barnehager
- 157 • Si ja til kommunale og ideelle private barnehager og nei til profitt i velferd
- 158 • Jobbe for bedre bemanningsnorm i barnehagene, finansiert av staten
- 159 • At alle kommunale barnehager skal være med i ordninger for et sunt og variert kosthold
- 160 • Sørge for at det er et godt inne- og utemiljø ved alle barnehager i Fredrikstad
- 161 • At alle barn i kommunale barnehager skal ha et godt kulturtilbud
- 162 • At flere barn med innvandrerbakgrunn skal inn i barnehagen
- 163 • Rekruttere flere ansatte med flerkulturell kompetanse og styrke norskopplæringen
- 164 • Legge bedre til rette for barnehagebarn med nedsatt funksjonsevne
- 165 • Ha psykisk helsefremmende barnehager i Fredrikstad
- 166 • Sikre ansattes kompetanse til å avdekke alvorlige forhold som vold og seksuelle overgrep
- 167 • At barnetrygd ikke regnes som inntekt når man beregner sosialstønad

168 **Skole og SFO**

169 En lærer skal ikke måtte overlate klassen til seg selv fordi en av elevene måtte snakke om noe
170 vanskelig, akkurat denne dagen hvor helsesøsteren var borte. Læreren skal ikke behøve å planlegge
171 undervisningen på fritiden fordi målstyring og rapportering har overtatt mye av arbeidstiden.
172 Læreren skal få tid til å være en god lærer, og derfor vil Fredrikstad SV ha flere yrkesgrupper inn i
173 skolen.

174

175 Fredrikstad SV er opptatt av at barnas fritid skal være fritid og ikke merarbeid. Vi ønsker å prøve ut
176 ordninger med å gjøre lekser til en del av skolehverdagen, og på den måten ta bort potensielle
177 ulikheter som kan oppstå elevene imellom. Vi vil jobbe for heldagsskolen, hvor kreative fag, praktiske
178 fag og fysisk aktivitet blir et større supplement til teoretiske fag, og at når man lukker døren til skolen
179 bak seg så er man ferdig for dagen. Et helhetlig menneske skapes av helhetlige hverdager. Det er
180 bevist gjennom omfattende forskning at elever som driver med kreative fag og som får kulturelle

181 impulser i hverdagen presterer bedre på andre arenaer i livet og på skolen.

182

183 Fredrikstad SV ønsker også en skole med elevtilpasset undervisning som gir like muligheter på tross
184 av ulik bakgrunn. En restriktiv politikk mot økt privatisering av skolen er et middel mot dette.

185 Fredrikstad SV vil ikke at sosial bakgrunn skal avgjøre hva slags undervisning man får, men vil heller
186 styrke den offentlige skolen fremfor å la midler til drift av private skoler bli til profitt.

187

188 Vi vil også jobbe for å få psykisk helse mer inn i skolen. Vi ser hvordan prestasjonspress preger
189 hverdagen til dagens unge, og vi vet at andelen unge som sliter med angst og depresjon er
190 tiltagende. Vil vi ha mindre målstyring og en skole som setter mennesket i sentrum, hvor man lar
191 barn være barn, unge være unge og fritid være fritid.

192 *Fredrikstad SV vil:*

- 193 • Ha en sterk offentlig drevet skole og en restriktiv privatiseringspolitikk
- 194 • Ha flere yrkesgrupper inn i skolen slik at lærere kan være lærere
- 195 • Jobbe for at det skal bli heldagsskoler i Fredrikstad
- 196 • Etablere en prøveordning for å flytte leksearbeid fra hjemmet til skolen
- 197 • Ha mindre rapportering og målstyring i skolen
- 198 • Ha mer plass til kreative, praktiske og fysiske fag i skolen
- 199 • Jobbe for innovative samarbeid mellom skolen og Kulturskolen
- 200 • Styrke skolebibliotekene
- 201 • Ha mer plass til psykisk helse i skolen
- 202 • Styrke skolehelsetjenesten
- 203 • Ha flere ansatte med spesialpedagogisk kompetanse inn i skolen
- 204 • Fortsette å jobbe for å fortsatt tilby lav SFO-pris
- 205 • Øke midler til støttekontakt
- 206 • Satse hardt på tiltak mot mobbing
- 207 • Styrke samarbeidet mellom skole og hjem
- 208 • At elever i 7-10. klasse skal få større medvirkning i bestemmelser rundt egen skolehverdag
- 209 • Rekruttere flere ansatte med flerkulturell kompetanse
- 210 • Styrke norskopplæringen for elever med flerkulturell bakgrunn
- 211 • At sosiallærere og andre i skolen skal kurses i arbeid for å bekjempe negativ sosial kontroll
- 212 • Styrke seksualundervisningen som en del av kampen mot trakassering og overgrep
- 213 • Sikre ansattes kompetanse til å avdekke alvorlige forhold som vold og seksuelle overgrep
- 214 • Styrke kombinasjonsklasser for innvandrerbarn som er kommet sent inn i
215 undervisningsforløpet
- 216 • Sørge for at det er et godt inne- og utemiljø ved alle skoler i Fredrikstad
- 217 • Ha trygge skoleveier
- 218 • Bekjempe frafall i den videregående skolen
- 219 • At elever skal sikres gyldig fravær i skolen ved politisk, kulturelt, idrettslig eller frivillig
220 engasjement
- 221 • At barnetrygd ikke regnes som inntekt når man beregner sosialstønad

222

223 **ARBEID OG NÆRING**

224

225 **Jobb med muligheter for alle**

226 For Fredrikstad SV er noe av det viktigste at alle skal ha en trygg inntekt og en fast jobb å gå til,
227 dersom de ønsker det. I altfor stor grad har bemanningsbyråer kontroll over folks arbeidshverdag, og
228 dette skaper usikre jobber, stillinger med lav prosent og ustabil inntekt og dårligere pensjonsvilkår.

229 Fredrikstad SV ønsker økt grunnbemanning i oppvekst- og omsorgsykker, kommunalt fast ansatte
230 vikarer og flere hele stillinger.

231

232 Fredrikstad SV er et parti for fagorganiserte, og vi vil fortsette å ha god kontakt inn til organisasjoner
233 og interessegrupper som jobber for arbeidernes rettigheter. Vi støtter tillitsreformen fordi vi mener
234 at ansatte må få tid, tillit og mulighet til å utøve faglig skjønn i arbeidet. De som jobber med
235 mennesker skal ikke overstyres av rapportering og målstyring.

236 Vi vil at kommunen skal bedre samarbeidet med NAV, slik at mennesket kommer først, og man kan
237 sette av midler til sakene hvor brukeren ikke passer så godt inn i det etablerte systemet, og hvor man
238 lettere kan hjelpe mennesker inn i tilpasset arbeid.

239 *Fredrikstad SV vil:*

- 240 • Jobbe for en styrket offentlig sektor og hindre kommersialisering og unødig privatisering
- 241 • Ha faste og hele stillinger, spesielt i omsorgsykker
- 242 • Øke grunnbemanningen i oppvekst- og omsorgsykker
- 243 • Innføre tillitsreformen
- 244 • Legge til rette for «utvidet medvirkning» i alle kommunens seksjoner og ha et godt samspill
- 245 mellom arbeidsgiver, tillitsvalgte og verneombud
- 246 • Styrke den kommunale vikarpoolen
- 247 • Unngå bruk av kostbare bemanningsbyråer
- 248 • Rekommunisere tjenester for å sikre et helhetlig tilbud til innbyggerne
- 249 • Innføre et prøveprosjekt med seks timers arbeidsdag
- 250 • Rekruttere lærlinger i alle kommunale yrkesgrupper
- 251 • Jobbe for at det skal ansettes flere med kompetansebevis i kommunale stillinger
- 252 • Sikre likelønn i alle kommunale stillinger
- 253 • Sikre flere kvinner og minoriteter i lederstillinger
- 254 • Ha et bedre samarbeid med NAV, særlig for unge som faller utenfor arbeidslivet
- 255 • Legge til rette for at eldre som ønsker det kan stå lenger i arbeidslivet
- 256 • Belønne virksomheter som tar inn innvandrerkvinner til arbeidstrening og ansettelse
- 257 • Tilby innvandrere lærlingsplasser kombinert med språkopplæring
- 258 • Bekjempe svart arbeid og sosial dumping
- 259 • At Fredrikstad kommune skal være et trygt og godt sted å arbeide

260 **Næringsutvikling i Fredrikstad**

261 Ser man tilbake på de siste årene hvor Fredrikstad har vært styrt av et rødgrønt flertall, har vi hatt en
262 rivende næringsutvikling. Vi vil fortsette det gode samarbeidet med Fredrikstad Næringsforening, ha
263 et sterkt næringsfond og ønske velkommen til nyetableringer, spesielt dem som satser på
264 miljøvennlig drift. Fredrikstad skal fortsette å være et senter for sirkulærøkonomi.

265 *Fredrikstad SV vil:*

- 266 • Ha innovative og gode teknologiske verktøy i velferdssektoren for å frigjøre viktige hender til
- 267 å jobbe der hvor de trengs mest; med mennesker
- 268 • At Fredrikstad skal være et senter for sirkulærøkonomi
- 269 • Ha et fortsatt godt samarbeid med fagorganisasjoner, næringsforeninger og interessegrupper
- 270 • Få flere kunnskapsbaserte arbeidsplasser til sentrum og kommunen
- 271 • Se positivt på å etablere en mathall i Fredrikstad
- 272 • Gjøre det enklere å etablere gründerklynger for unge næringsdrivende
- 273 • Vil samarbeide med studentorganisasjonene
- 274 • Støtte bedrifter som satser miljøvennlig

- 275

276 **HELSE OG VELFERD**

277

278 Fredrikstad skal være en by for livsglede og mening, en by som fremmer god folkehelse på tross av at
279 man har utfordringer, enten psykisk eller fysisk. Det skal være trygt å være syk i Fredrikstad. Det skal
280 være trygt å være gammel. Det skal være trygt å ha angst. Fredrikstad SV skal fortsette å jobbe for at
281 byen vår er et sted hvor det er plass til å ikke ha det bra, men hvor kommunen legger til rette for at
282 man allikevel kan få det bedre. Vi vil derfor fortsette å jobbe med folkehelsefremmende tiltak.
283 Folkehelse er livsglede, psykisk helse, fysisk helse, å ha et godt nettverk, å ha økonomisk og sosial
284 trygghet og stabilitet. Vi vil at Fredrikstad skal være en foregangskommune på folkehelseområdet, og
285 at byen er et sted hvor man ønsker å bo i og leve i.

286

287 **Eldreomsorg**

288 Fredrikstad skal være en by hvor det alltid er en hånd å holde i når man forlater livet. Livets
289 endestasjon skal også være verdig og meningsbærende.

290 En by hvor sykehjemsbeboere fortsatt får sunn og god mat gjennom kommunens sentralkjøkken,
291 men hvor man får god hjelp med egen matlaging, slik at man kan bo lengst mulig hjemme.

292 Fredrikstad SV vil at ektefeller og samboere som ønsker det skal få dele rom, og at beboerne kan få
293 mer tilgang til kulturopplevelser på dagtid. Vi er opptatt av at alle mennesker skal føle livsglede og
294 mestring hele livet.

295

296 *Fredrikstad SV vil:*

- 297 • Jobbe for å styrke bemanningen ved kommunens sykehjem
- 298 • At eldre ektepar og samboere skal få dele rom på sykehjem
- 299 • At Fredrikstad skal ha Livsgledesykehjem
- 300 • Ha bedre tilgang på fysioterapeuter på kommunens sykehjem
- 301 • Sørge for at alle sykehjem har tilgang på kulturopplevelser for sine beboere, blant annet ved
- 302 å styrke den Kulturelle Spaserstokken
- 303 • Styrke hjemmesykepleien slik at eldre som ønsker det kan bo hjemme så lenge som mulig
- 304 • Tilby flere omsorgsboliger
- 305 • Styrke omsorgen og tilbudet for pårørende til demente
- 306 • Styrke Pluss-huset som møteplass og dagsenter
- 307 • Knytte frivillighet opp mot eldreomsorg som et middel mot ensomhet

308 **Rusomsorg**

309 Fredrikstad SV er et parti med et bankende hjerte for rusavhengige. Den aller største utfordringen i
310 dagens rusbehandling er mangelen på ettervern, og her vil Fredrikstad SV satse hardt for at
311 Fredrikstad kan være en kommune som har en god og individuelt tilrettelagt ordning for ettervern.
312 Altfor ofte risikerer ruspasienter å falle tilbake til sine gamle uvaner fordi ingen følger opp når de er
313 ferdige med behandling. Dette ødelegger for langtidseffekten av den viktige jobben de ansatte ved
314 rusinstitusjonene gjør, koster samfunnet masse penger og er uverdigg for mennesket som trenger
315 hjelp.

316 *Fredrikstad SV vil:*

- 317 • Etablere en god og bærekraftig ordning for ettervern i forbindelse med rusbehandling

- 318 • Sikre gode møteplasser og lavterskeltilbud i ettervernet
- 319 • Ha arbeidstrening for rusbehandlede som har vanskelig for å finne jobb
- 320 • Ha god oppfølging og gode tiltak for barn og unge som er i risikozonen for å bruke rusmidler
- 321 • Samarbeide med frivillige og ideelle organisasjoner om å inkludere flere med særlige behov
- 322 for nettverk
- 323 • Samarbeide med ideelle organisasjoner om å etablere et overnattingssted for akutte behov
- 324 hver dag, hele året

325 **Psykisk og fysisk helse**

326 Antallet mennesker som sliter med psykiske lidelser er tiltagende. Fredrikstad SV mener at åpenhet
327 er en av de viktigste måtene å bekjempe dette på. Flere unge rapporterer om angst og depresjon på
328 grunn av prestasjonspress i skolen og på fritiden. Stadig flere, fra alle aldersgrupper, opplyser at de
329 føler seg ensomme. Selvmordsstatistikken i Norge har økt jevnt de siste tretti årene.

330
331 Vi vil at Fredrikstad kommune skal være en by hvor det jobbes målrettet og forebyggende for å sikre
332 god psykisk helse hos alle. Fredrikstad SV vil ha flere og ulike typer lavterskeltilbud, mer fokus på
333 psykisk sykdom i skolen og en forebyggende politikk som skal vare livet gjennom. Vi vil at Fredrikstad
334 skal ha psykisk helsefremmende barnehager, skoler og arbeidsplasser. Prisen man betaler i den
335 motsatte enden er astronomisk i forhold til investeringene man kan gjøre med forebyggende arbeid.

336 *Fredrikstad SV vil:*

- 337 • Ha psykisk helsefremmende barnehager, skoler og arbeidsplasser i Fredrikstad
- 338 • Ha flere lavterskeltilbud for mennesker med psykiske lidelser
- 339 • Ha et mobilt hjelpeapparat
- 340 • Styrke forebyggende arbeid som Jonas, avlastningshjem og støttekontakter
- 341 • Utvikle et tverrfaglig lavterskeltilbud for familier som trenger hjelp og støtte
- 342 • Jobbe for å finne gode offentlige løsninger i barnevernet fremfor å benytte seg av private
- 343 tjenester
- 344 • Bedre ettervern for innbyggere som kommer tilbake til samfunnet etter endt soning
- 345 • Styrke Krisesenteret
- 346 • Ha en handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- 347 • Jobbe med «grytidlig innsats», blant annet ved å styrke jordmortjenesten og barselordninger
- 348 • Øke antallet fysioterapeuter med kommunale avtaler

349

350 **KULTUR, IDRETT OG FRIVILLIGHET**

351

352 Når vi ikke er på jobb, har vi fri. Fritiden vår er kjempeviktig, og det er derfor viktig å satse på at alle i
353 Fredrikstad har mulighet til å delta i kultur- idretts- eller frivillighetsaktiviteter.

354 **Kultur og idrett**

355 Kultur skaper samhold, og gjennom kulturen kan man få perspektiver til å se samfunnet på en måte
356 som fremmer empati og forståelse, noe som til syvende og sist styrker demokratiet vårt.

357 Idretten holder oss fysisk aktive, gir oss bedre helse og skaper gode møteplasser. Å ha gode arenaer å
358 utfolde seg på, hvor man kan ha det gøy og utfordrende på samme tid, er viktig for å styrke
359 mestringsfølelse. Derfor vil Fredrikstad SV aldri se på kultur og idrett som noe man kan prioritere
360 bort. En aktiv og innholdsrik fritid, med gode tilbud for både barn, unge og voksne, er nøkkelen til
361 fattigdomsbekjempelse, god folkehelse og inkludering.

362

363 Å drive profesjonelt med kulturarbeid i Fredrikstad er økonomisk krevende, og derfor vil Fredrikstad
364 SV være med på å styrke samarbeidet mellom kulturlivet og næringslivet, slik at man kan jobbe for en
365 enda mer attraktiv by. Gode kulturtilbud gjør også byen mer attraktiv for nye næringer, bedrifter og
366 kunder. Det er derfor en vinn-vinn-situasjon for både kultur og næring at man kan ha et godt og
367 veletablert samarbeid.

368 *Fredrikstad SV vil:*

- 369 • Se på muligheten for å etablere et kulturfond for profesjonelle kulturaktører
- 370 • At Fredrikstad kan være en by som tiltrekker seg profesjonelle kulturaktører og kunstnere
- 371 • Være en motor for å styrke samarbeidet mellom kulturliv og næringsliv
- 372 • At Kulturskolen skal ha større plass i grunnskolen
- 373 • Ha regionteater i Fredrikstad
- 374 • Jobbe for å få fylkesscene i Fredrikstad
- 375 • Styrke rammene til Kulturskolen og jobbe for interkommunale samarbeider
- 376 • At St. Croix, Blå Grotte og Fredrikstad kino skal sikres videre kommunal drift
- 377 • At Fredrikstad skal være en friby for forfulgte forfattere og kunstnere
- 378 • Vedlikeholde og ta vare på kulturminner
- 379 • Fortsette arbeidet med å løfte Gamlebyen som et kulturelt og historisk fyrtårn
- 380 • Formidle Fredrikstads historie på nye og innovative måter
- 381 • Utrede muligheter for å bygge et nytt og moderne bibliotek som kan bli en ny kulturell
382 storstue i regionen
- 383 • Jobbe for å fylle tomrommet etter Hydrogenfabrikken og sikre kunstnere nye atelierer
- 384 • At barn og unges idrettsaktivitet skal ha fortsatt gratis leie, og se på om dette også kan favne
385 barn og unge i kulturlivet
- 386 • Satse på breddeidretten, og løfte de smalere idrettsgrenene
- 387 • Ha flere gratis kultur- og idrettstilbud for barn og unge
- 388 • Synliggjøre kommunens tilbud som gir barn og unge tilgang til organisert fritidsaktivitet,
389 uavhengig av familiens økonomi
- 390 • Utrede muligheter for å få kulturskole for seniorer i Fredrikstad
- 391 • Legge til rette for mer organisert friluftaktivitet
- 392 • Jobbe for at nye idrettshaller favner bredt

393 **Nærmiljø og fritid**

394 Barnas nærmiljø spiller en stor rolle i oppveksten. Sammen med organiserte fritidsaktiviteter, er
395 nærmiljøet livet som foregår utenfor skolen og barnehagen. Gjennom lokalsamfunnsfondet har
396 Fredrikstad allerede styrket lokalsamfunnene og nærmiljøene betraktelig de siste årene. I Fredrikstad
397 SVs satsing på barn og unge, er det essensielt at område- og arenautvikling i nærmiljøene fortsetter.
398 Fredrikstad SV vil legge til rette for flere uorganiserte fritidsaktiviteter, og vi vil fortsette å jobbe for
399 at alle, uansett økonomisk, kulturell eller sosial bakgrunn, skal kunne ha en meningsfylt fritid. Dette
400 gjelder også voksne. Vi ønsker oss gode og åpne møteplasser med rom for alle og vi ønsker
401 organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter som er tilrettelagt for et bredt spekter av brukere.

402 *Fredrikstad SV vil:*

- 403 • Ha flere åpne møteplasser
- 404 • Legge til rette for flere organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter
- 405 • At alle som ønsker det, uansett alder og bakgrunn, skal kunne delta i en fritidsaktivitet
- 406 • Gi Opplevelseskort til alle barn og unge mellom 5 og 18 år
- 407 • Etablere flere mindre aktivitetsanlegg i lokalsamfunnene
- 408 • Innføre åpen kulturskole en dag i uken
- 409 • At det skal være ferietilbud på Kulturskolen
- 410 • Ha et formalisert samarbeid mellom Kulturskolen og Fritidsklubbene
- 411 • Jobbe for å videreutvikle fritidsklubber i hele kommunen
- 412 • Knytte skolehelsetjenesten opp mot fritidsklubbene
- 413 • Sørge for at alle som trenger det har mulighet til å få svømmeopplæring
- 414 • Ha flere lekeplasser i nærområdene
- 415 • Jobbe tett med lokalsamfunnsutvalgene
- 416 • At kommunen skal tilby verdige seremonilokaler til alle, uavhengig av tros- eller
417 livssynstilhørighet

418 **Frivillighet**

419 Frivillighet er en av samfunnets bærebjelker, og Fredrikstad SV ønsker et styrket samarbeid med
420 Frivilligsentralen og andre organisasjoner. Vi vil at frivillig arbeid skal komme eldre, unge, syke,
421 ensomme og trengende til gode. Frivillighet skal styrke idrettslivet, kulturlivet og samfunnet som
422 helhet. Frivillighet skaper møteplasser hvor alle kan inkluderes, og hvor alle kan yte etter evne.
423 Fredrikstad SV ønsker mer frivillighet i Fredrikstad.

424

425 *Fredrikstad SV vil:*

- 426 • Jobbe langsiktig for at Frivilligsentralen skal eies av kommunen
- 427 • Etablere et Frivillighetens hus
- 428 • Løfte frivilligheten inn som hjelp på områder hvor det er for lite ressurser
- 429 • Jobbe med å gi lokalsamfunnene større koordineringsansvar i spørsmål om frivillig arbeid
- 430 • I større grad involvere lokalsamfunnene og andre lag og foreninger i politiske avgjørelser
- 431 • Benytte seg av seniorers kompetanse i frivillig arbeid
- 432 • Flytte det kommunale frivillighetsarbeidet til seksjonen for kultur, miljø og byutvikling
- 433 • Ha en minibussordning som kan sikre deltakelse i frivillighetsaktiviteter for dem som ikke har
434 mulighet til å forflytte seg på egenhånd

435 **MANGFOLD OG INKLUDERING**

436

437 Mangfold handler om fellesskap og om gjensidig respekt for alle innbyggere. Fredrikstad SV fører en
438 feministisk, regnbuefarget politikk som gir plass til alle uavhengig av sosial og økonomisk bakgrunn,
439 etnisitet, livssyn, legning, kjønn, alder eller fysiske og psykiske utfordringer.

440

441 Fredrikstad SV vil inkludere, involvere og integrere, og vi ønsker at alle skal ha en plass i samfunnet,
442 ut fra sine forutsetninger. For å lykkes med dette, må vi se på det hele mennesket.

443 En innvandrer er først og fremst ikke innvandrer.

444 En homofil er først og fremst ikke homofil.

445 En mann i rullestol er ikke først og fremst rullestolbruker.

446 Man er først og fremst menneske. Mor, far, datter, sønn, arbeidstaker, samfunnsdeltaker, venninne,
447 venn. Alle har sine private utfordringer, alle opplever sine egne individuelle hindringer for å delta i
448 offentlig debatt og i samfunnet.

449 Fredrikstad SV vil legge til rette for at alle skal ha muligheten til å delta. Vi tar avstand fra hets,
450 trakassering og ekskludering.

451

452 Fredrikstad skal være en by hvor seniorer får mulighet til å bidra med kunnskapen de sitter på, hvor
453 erfaringene fra et langt liv skal være en ressurs og ikke et hinder for deltakelse i samfunnet.

454 Eldre skal involveres i samfunnsutviklingen og bli hørt i viktige spørsmål som påvirker hverdagen.

455

456 Fredrikstad skal være en by hvor alle nye offentlige steder er universelt tilrettelagt for mennesker
457 med nedsatt funksjonsevne. Færre brostein, færre trapper, ingen terskler og ingen bakveier. Vi vil
458 legge FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne til grunn for vår politikk for å sikre
459 økt likestilling mellom mennesker med nedsatt funksjonsevne og funksjonsfriske.

460

461 Fredrikstad skal være en by hvor det er trygt å gå gjennom gågata og holde kjæresten sin i hånda. Vi
462 godtar ikke diskriminering av mennesker på grunn av legning eller kjønn.

463

464 Fredrikstad skal være en by hvor man møter nye kulturer med åpenhet og nysgjerrighet, hvor man
465 legger til rette for god språkopplæring og gir en plass til alle. Fredrikstad SV vil at nyinnflyttede raskt
466 skal kunne bli deltakere i lokalsamfunnet. Derfor ønsker vi å innføre en prøveordning slik at
467 nyttilflyttede innvandrere kan få tilpasset arbeid kombinert med språkopplæring. Språk læres best når
468 man bruker det aktivt i hverdagen.

469

470 Fredrikstad er og skal være en by for alle. Fredrikstad SV er et parti for folket. Et parti for de mange,
471 ikke for de få. Vi vil involvere innbyggerne mer i den offentlige samtalen og lytte mer til dem i viktige
472 demokratiske avgjørelser. Vi ønsker flere folkemøter, flere folkeavstemninger og mer åpenhet.

473

474 *Fredrikstad SV vil:*

- 475 • At Fredrikstad skal være en by for alle
- 476 • Slå hardt ned på hets, trakassering, rasisme og ekskludering
- 477 • Jobbe videre med metoo-tiltak for å hindre seksuell trakassering
- 478 • Ha mer deltagende demokrati
- 479 • Ha deltagende budsjettering

- 480 • Støtte Pride-festivalen
- 481 • At kommunale råd i større grad skal involveres i politiske prosesser
- 482 • Tilby eldre kursing i digitale verktøy
- 483 • Tilrettelegge alle nye offentlige områder for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- 484 • Ha økt omsorgsplikt for foreldre til barn med nedsatt funksjonsevne
- 485 • Legge FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne til grunn for vår politikk
- 486 • Sikre idretts- og aktivitetstilbud som imøtekommer behov hos eldre og funksjonshemmede
- 487 • Gjøre det lettere å være arbeidstaker på tross av personlige utfordringer
- 488 • Tilby innvandrere lærlingplasser kombinert med språkopplæring
- 489 • Jobbe for å få flere med innvandrerbakgrunn i lederstillinger, særlig i arbeid som involverer barn og unge
- 490 • Jobbe for å få flere kvinner i lederstillinger
- 492 • Sørge for at viktig informasjon når ut til alle, på flere språk
- 493 • Sikre bruk av kvalifisert tolk ved behov
- 494 • Jobbe mot negativ sosial kontroll
- 495 • Jobbe aktivt for å hindre vold i nære relasjoner
- 496 • At alle skal kunne leve trygt og godt i Fredrikstad

497

498